

گزارش نهایی

طرح مطالعه فرهنگستانها و اتاق های

فکر برگزیده (کد ۱۰۱)

مجری

محمد عبداللهی

خلاصه

مقایسه نحوه فعالیت آکادمی ها در کشورهای دیگر ایده ای برای ارتقای عملکردی فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران در اختیار می گذارد. همچنین لازم است بررسی شود آیا فرهنگستانها به اتاق های فکر احتیاج دارند. برای پاسخ به سولات فوق یک سری از کشورهای غربی و منطقه ای که دارای آکادمی فعال بودند برای مقایسه انتخاب شدند و ساخص های ارزیابی از طریق مطالعه وب سایت آنها اخذ شد. نتایج بررسی نشان داد که همه آکادمی ها دارای اجلاس های منظم در سطح بین المللی و ملی هستند و در تصمیم گیری های ملی کوشا هستند. وظایف جمع آوری اطلاعات دانشمندان برجسته، دخالت در تصمیم گیری های کلان علمی، شناخت و تامین و گسترش ابزارهای توسعه علمی، افزایش ارتباطات جهانی میان دانشمندان، و حمایت مالی از دانشمندان برتر تقریبا در همه آکادمی ها مشترک است. آکادمیها از پروژه های ملی به ویژه تحقیقاتی که مرتبط به تصمیم گیریهای ملی و بین المللی باشند حمایت ویژه می کنند. اتاقهای فکر که جزء ضروری تولید فرآورده های فکری و انتقال به مخاطب، برای حل مسائل و تصمیم گیریهای جدید هستند در بعضی از آکادمی ها وجود دارد و از آن استفاده مفیدی می نمایند. برای ایران نیز توصیه می شود اتاقهای فکر در زمینه مسائل علمی و اجتماعی علوم پزشکی تشکیل شود. لازم است که اساسنامه یی تدوین کرده و در آن به بیان هدف و شرح وظایف پرداخته شود. از اندیشمندان برای مشارکت در موضوعات مورد نظرشان دعوت کرده و راه را برای عموم علاقمندان باز نگهداشت.

مقدمه

فرهنگستانها، موسساتی آموزشی برای آموزش عالی، پژوهشی، و یا عضویت افتخاری هستند. جستجو در پایگاههای اطلاعاتی نشان می دهد این فرهنگستانها تاثیر عمده یی در تصمیم گیریها و سیاستگذاریهای مربوط به حوزه های علمی و همچنین در تولید و اشاعه دانش در سطح جوامع دارند. بنابراین مطالعه فرهنگستانهای موفق جهان و سعی در شناخت بهتر این فرهنگستانها به منظور انتقال تجارب مفید و ارزشمند آنها امری ضروری به نظر می رسد. از سوی دیگر با گسترش علم و دانش و پیش رفتن علوم به سمت تخصصی شدن، نیاز به افرادی که بتوانند با خلاقیت و نو آوری فکری، ایده های جدید به حوزه های تصمیم گیری کشور در عرصه های مختلف علمی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و به خصوص حیطه های پزشکی و سلامت ارائه نمایند، بیشتر از پیش خود را آشکار می سازد. از این رو آشنایی با ساختار اتاق فکر، وظایف و عملکرد آنها در تشکیل اتاق فکر فرهنگستان بی تاثیر نخواهد بود.

روش کار

این گزارش دارای دو بخش اول و دوم است. در بخش اول آکادمیهای علوم در چند کشور آمریکا، روسیه، چین، فرانسه، ژاپن، ترکیه، و جهان اسلام از جنبه های مختلف و از طریق وبسایتهای رسمی آنها مورد بررسی قرار گرفت. جنبه های مورد مطالعه شامل ساختار، اهداف و ماموریتها، سیاست، عضویت، مسائل مالی، انتشارات، و جوایزی بود که این آکادمیها در نظر گرفته بودند. این کار به منظور آشنایی با فرهنگستانهای موفق جهان صورت گرفت تا از تجارب آنها در فرهنگستان علوم پزشکی استفاده شود. پس از مطالعاتی که بر روی فرهنگستانها انجام شد، از آنجاییکه آکادمیهای مذکور یا فاقد سازمان جداگانه با عنوان اتاق فکر بودند و یا صحبتی از آنها به میان نیامده بود، از طریق جستجو در گوگل و سایتهای معتبر علمی به یک مطالعه کلی در مورد تعریف، ویژگیها، اهداف، اساسنامه، کارکرد، شرح وظایف اتاق فکر پرداخته شد و نمونه های موفق آنها در ایران از طریق وبسایتهای آنها مورد بررسی قرار گرفت. سپس در بخش دوم به منظور تهیه شیوه نامه یی به منظور تشکیل اتاق فکر در ایران از طریق جستجوی مجدد در گوگل و بررسی سایتهای بین المللی و ایرانی، راهکارهایی گام به گام ارائه شد.

یافته ها و مقایسات بخش اول - مطالعه فرهنگستانها

این بخش به مطالعه فرهنگستانها از جنبه های گوناگون شامل ساختار، اهداف و ماموریتها، سیاست، عضویت، مسائل مالی، انتشارات، و جوایز اختصاص یافته است. در پایان هر کدام از موارد، نظر مقایسه یی ارائه شده است.

الف) ساختار

آکادمی ملی علوم آمریکا (NAS)

در سال ۱۸۶۳ میلادی با تایید آبراهام لینکولن و توسط کنگره ملی آمریکا به عنوان مرجع مشاوره دهنده مستقل در امور علمی تاسیس شد. به منظور پاسخگویی جامع تر به نیازهای علمی و اهمیت روز افزون آن در تصمیم گیری های ملی، این آکادمی به تدریج گسترش یافت و شورای ملی پژوهش (NRC) در سال ۱۹۱۶، آکادمی ملی مهندسی (NAE) در سال ۱۹۶۴، و انستیتوی پزشکی (IOM) در سال ۱۹۷۰ را در بر گرفت.

آکادمی علوم فرانسه (FAS)

یک انجمن علمی است که در سال ۱۶۶۶ بوسیله لویی چهاردهم بر اساس پیشنهاد ژان بپتیس کولبه جهت تشویق و حمایت از پژوهش در فرانسه تاسیس شد. این آکادمی یکی از موسسات پیشرو در توسعه علمی اروپا در قرن هفدهم و هجدهم میلادی بوده است و یکی از قدیمیترین آکادمی های علوم در جهان است. موزه خانه لویی پاستور و قلعه آنتونی داباد از زیر مجموعه های این آکادمی است.

آکادمی علوم روسیه (RAS)

در سال ۱۷۲۴ تاسیس شد. این آکادمی شامل آکادمی ملی روسیه و شبکه ای از موسسات علمی پژوهشی از سراسر روسیه به همراه واحدهای علمی و عمومی دیگر نظیر کتابخانه ها، مراکز نشر و بیمارستانها است. این آکادمی به عنوان یک موسسه خودگردان و غیر تجاری در شهر مسکو واقع شده و از طرف دولت روسیه حمایت مالی دریافت می کند. آکادمی علوم روسیه دربرگیرنده حدود ۵۰۰ موسسه و ۵۵ هزار پژوهشگر است. این آکادمی مشتمل بر ۱۱ زیرمجموعه تخصصی علمی، سه زیرمجموعه منطقه ای و چهارده مرکز علمی محلی است و تعداد زیادی شورا، کمیته، و انجمن در زمینه های گوناگون را شامل می شود.

آکادمی علوم چین (CAS)

در سال ۱۹۴۹، یک ماه بعد از تاسیس جمهوری خلق چین در پکن تاسیس شد CAS موسسه ای وابسته به شورای ایالتی چین است که به عنوان اتاق فکر در مسائل بنیادی و ملی، سنجش و راهنمایی های علمی در زمینه های اقتصاد، توسعه اجتماعی، و پیشرفت علوم و تکنولوژی، نقش مهمی ایفا می کند. این آکادمی امروزه مشتمل بر ۱۲ دفتر شعبه ای، ۱۱۷ موسسه با موجودیت مستقل قانونی، بیش از ۱۰۰ آزمایشگاه کلیدی و مراکز تحقیقاتی مهندسی در سطح ملی، و همچنین در حدود ۱۰۰۰ پایگاه موضوعی در سراسر کشور چین بوده و بیش از ۵۰۰۰۰ نفر نیروی در حال کار دارد. CAS دارای ۶ زیر مجموعه علمی است شامل: ریاضی و فیزیک، شیمی، علوم پزشکی، علوم زمین شناسی، علوم تکنولوژی اطلاعات، و علوم فنی مهندسی .

آکادمی علوم ژاپن

در سال ۱۸۷۹ با هدف توسعه و پیشرفت آموزش و علم تاسیس شد. این آکادمی در سال ۱۹۰۶ به میزان زیادی گسترش یافت تا توانست خود را به معیارهای آکادمیهای آمریکا و اروپا نزدیک کند. علاوه بر تهیه گزارشات و پیشنهادات مورد نیاز دولت، این آکادمی سیستمی را برای تشخیص و اطلاع رسانی دستاوردهای علمی و دانشگاهی برجسته پایه گذاری کرد و برنامه گرنٹی برای تشویق تحقیقات خلاقانه در نظر گرفت. این آکادمی علاوه بر نقش فعال در پیشرفت علم، به اتحادیه بین المللی آکادمیها (UAI) ملحق شده است و در برنامه وسیع تبادل بین المللی پیشرفتهای آکادمیک همکاری می کند.

آکادمی علوم ترکیه (TUBA)

یک انجمن پژوهشی مستقل جهت توسعه بخشیدن به فعالیتهای علمی در ترکیه است. اگرچه این آکادمی زیر نظر دفتر نخست وزیر ترکیه قرار داشته و قسمت عمده بودجه آن توسط دولت تامین می شود، ولی امور اداری و مالی آن مستقلا اداره می شود. علاوه بر اهدای جوایز و عضویت به دانشمندان برجسته، این آکادمی مسوولیت تعیین اولویتهای علمی، سیاستهای پیشنهادی، و اعمال تغییرات مورد نیاز در بخش قانونگذاری دولت را به عهده دارد. پیاده سازی و مدیریت برنامه تحقیقاتی توسط انجمن تحقیقاتی علوم و تکنولوژی ترکیه انجام می شود.

آکادمی علوم جهان اسلام (IAS)

در سال ۱۹۸۶ در شهر امان واقع در کشور اردن تاسیس شد. این آکادمی علاوه بر ایفای نقش مشورتی برای سازمان همکاریهای اسلامی (OIC) سه نقش عمده را نیز عهده دار است. اول اینکه به عنوان یک انجمن علمی به پیشرفت علم، تقدیر از دستاوردهای علمی و انتشار علم از طریق برگزاری جلسات و گسترش انتشارات مطرح است. دومین نقش آن

فعالیت به عنوان انجمنی برای بحث و گفتگو پیرامون مسائل علمی است و سومین فعالیت آن حفظ تاریخ علم بویژه در مفهوم تمدن اسلامی و به گستردگی همکاران آن در میان کشورهای اسلامی است. این آکادمی بعنوان یکی از معتبرترین آکادمی های جهانی یکی از منسجم ترین تشکیلات را دارد و بر اساس اطلاعات ذکر شده نقش مهمی در شناخت دانشمندان جهان اسلام و هماهنگی میان آنها داشته است.

نظر مقایسه ای:

با بررسی ساختار آکادمیهای مذکور میتوان اینگونه برداشت کرد که همه این آکادمیها به دستور دولتها تشکیل شده اند و تحت حمایت آنها قرار دارند. این آکادمیها نگاه کلی به علوم دارند منحصر به یک زمینه علمی نبوده و دربرگیرنده چندین زیرمجموعه بزرگ در شاخه های مختلف علوم از جمله علوم پایه، مهندسی، و پزشکی هستند. حالتی که در ایران در زمینه جدا بودن آکادمی علوم غیر پزشکی و پزشکی وجود دارد تقریبا منحصر بفرد بوده و در کشورهای مترقی دیده نمی شود. برای مثال، آکادمی علوم آمریکا سه شاخه وسیع شورای ملی پژوهش، آکادمی ملی مهندسی، و انستیتوی پزشکی را در برمیگیرد. یا آکادمی علوم روسیه که حتی کتابخانه ها، مراکز نشر، بیمارستانهایی از سراسر روسیه را در برمیگیرد. بعضی از این آکادمیها در تصمیم گیریهای ملی و تعیین اولویتهای علمی مورد مشورت دولتها قرار میگیرند مانند آمریکا، چین، ترکیه .

ب) اهداف و ماموریتها

آکادمی ملی علوم آمریکا (NAS)

به همراهی مجموعه های خود که شامل شورای ملی پژوهش، آکادمی ملی مهندسی، و انستیتوی پزشکی است، از حمایت های برترین دانشمندان، مهندسان، و متخصصان حوزه سلامت کشور و سایر افراد متخصصی که داوطلبانه در این حوزه فعالیت می کنند و فعالیت ایشان منجر به پیشرفتهای برجسته و ماندگار برای تمام افراد در سطح جهان شده است استفاده می کند. خدماتی که این آکادمی به دولت ارائه می دهد به قدری ضروری است که مجلس و کاخ سفید طی سالها قوانینی وضع کرده اند که بر نقش منحصر به فرد آکادمی صحنه گذاشته است.

آکادمی علوم فرانسه (FAS)

تشویق به زندگی علمی، ترویج آموزش علم، دانش گسترده، توسعه همکاریهای بین المللی، تضمین نقش دو جانبه تخصص و آگاهی

آکادمی علوم روسیه (RAS)

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم چین (CAS)

راهبری تحقیقات در علوم پایه و علوم فنی، عهده دار شدن تحقیقات یکپارچه در سطح کشور در خصوص منابع طبیعی و محیط اکولوژیکی، فراهم آوری داده های علمی برای تصمیم گیریهای دولت و عهده دار شدن پروژه های مورد تایید دولت در خصوص مسایل کلیدی علوم و تکنولوژی در جریان توسعه اقتصادی و اجتماعی، راه اندازی آموزشهای شخصی، و ترفیع بخشیدن به امور high-tech چین توسط مشارکت فعال در تمامی این زمینه ها.

آکادمی علوم ژاپن

حمایت از دانشمندان برجسته یی که ضمنا از اعضا دارای عملکرد ممتاز نیز محسوب می شوند با نگاهی به راه اندازی و انجام فعالیتهایی که به پیشرفت آکادمیها و علوم کمک کند.

آکادمی علوم ترکیه (TUBA)

راه اندازی معیارهای فضیلت علمی در ترکیه، تشویق و پرورش کوششهای علمی، تضمین بکارگیری اصول علمی در تمامی حوزه ها به منظور خلق محیط بحث و مناقشه به نحوی که استراتژیهای اساسی علمی در پرتو داده های تکنولوژیکی و علمی تعریف شود.

آکادمی علوم جهان اسلام (IAS)

فراهم کردن یک مقر رسمی پویا که بتواند به بکار گیری علوم و تکنولوژی در توسعه عمومی کشورهای اسلامی و جامعه انسانی به طور کل یاری رساند.

نظر مقایسه ای:

تعیین اولویتهای پژوهشی در حیطه های مختلف علوم و حمایت از پژوهش و تحقیقات در کشور را میتوان هدف اصلی تمام این آکادمیها دانست. حمایت از دانشمندان، محققین خلاق و مبدع نیز از دیگر وظایف آکادمیهاست. در برخی موارد مانند چین، آکادمی به عنوان اتاق فکری برای فراهم آوری داده های علمی برای تصمیم گیریهای دولت عمل میکند. در آمریکا، نقش آکادمی به قدری در امور دولتی تاثیرگذار است که دولت نیز با وضع قوانینی، به ایفای بهتر وظایف آکادمی کمک کرده است .

ج) سیاست ها

آکادمی ملی علوم آمریکا (NAS)

بیشتر مطالعات بوسیله شورای ملی پژوهش (NRC) که با همکاری آکادمی ملی علوم آمریکا و آکادمی ملی مهندسی فعالیت میکند هدایت میشود. موسسه علوم پزشکی (The Institute of Medicine: IOM) هم در هدایت مطالعات و انتشار گزارشات آنها شرکت دارد. هر ساله بیش از ۶۰۰۰ متخصص داوطلبانه زمان خود را جهت بررسی مسائل بسیار مهم و فوری جامعه در خدمت صدها کمیته مطالعاتی NRC و IOM قرار میدهند. گزارشات حاصل از این تلاش ها مبنای سیاست های جامعه در دهه های بعد خواهد بود.

آکادمی علوم فرانسه (FAS)

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم روسیه (RAS)

در اولین سال پس از جنگ جهانی دوم، آکادمی در برگیرنده ۸ بخش (علوم ریاضی فیزیک، علوم شیمی، علوم زمین شناسی و جغرافیا، علوم زیستی، تاریخ و فلسفه، اقتصاد و قانون، زبان و ادبیات)؛ ۳ کمیته (یکی از آنها جهت هماهنگ کردن کارهای علمی دانشگاه های جمهوری روسیه، دیگری برای اشاعه علم و تکنولوژی، و سومی جهت ویرایش و چاپ)؛ ۲ کمیسیون (برای چاپ مقالات علمی رایج، و برای موزه ها و آرشیوها)؛ یک لابراتوار برای عکس های علمی و فیلمبرداری و بخش های خارجی شعب انتشارات آکادمی علوم؛ ۷ شعبه (آذربایجان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان،

ترکمنستان، اورال، و سیبری غربی) و ۸ آکادمی وابسته در اوکراین، بلاروس، ارمنستان، گرجستان، لتونی، ازبکستان، لاتیوا، و استونی.

آکادمی علوم چین (CAS)

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم ژاپن

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم ترکیه (TUBA)

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم جهان اسلام (IAS)

از بدو تاسیس آن در سال ۱۹۸۶، IAS برنامه هایی دربرگیرنده مسائل مهم پیش روی جهان اسلام در عصر حاضر را اجرا می کند تا سیاستهایی راهگشا را به صورت قاعده مند در اختیار OIC و کشورهای در حال توسعه جهت پیشرفت آنها قرار دهد. مدیریت و هدایت IAS بر عهده ۱۲ شورای اجرایی عضو است که بوسیله مجمع عمومی برای دوره چهار ساله انتخاب میشوند. از جمله مهمترین موضوعات شورا در جلسات سالیانه آن، اجرا و برنامه ریزی فعالیتهای پیش روی IAS است. همچنین پیگیری و تصمیم گیری در مورد مسائل اجرایی و مالی از موضوعاتی است که مطرح می شود.

نظر مقایسه ای:

این آکادمی ها و زیر مجموعه های آنها هماهنگی و هدایت تحقیقات را در سطح ملی برعهده دارند و درعین حال با استفاده از گزارش ها و نتایج تحقیقات پژوهشگران در زمینه های مختلف سیاستهای پیش روی جامعه را تعیین می کنند. آکادمی علوم جهان اسلام نیز وظیفه هدایت تحقیقات به سمت حل مسائل مهم را در سطحی وسیع تر و در حوزه جهان اسلام بر عهده دارد.

(د) عضویت

آکادمی ملی علوم آمریکا (NAS)

حدود ۲۲۰۰ عضو و ۴۰۰ همکار خارجی دارد. هیچ فرایند استخدام عضوی ندارد و عضویت از طریق گزینش (انتخاب) صورت می‌گیرد. اعضا باید شهروند ایالات متحده آمریکا باشند و افراد غیر شهروند به عنوان همکار خارجی انتخاب می‌شوند.

آکادمی علوم فرانسه (FAS)

اعضا به صورت مادام‌العمر انتخاب می‌شوند. در حال حاضر ۱۵۰ عضو اصلی، ۳۰۰ عضو وابسته و ۱۲۰ همکار خارجی دارد که به دو گروه علمی تقسیم شده‌اند: علوم ریاضی و فیزیک و کاربردهایش و علوم شیمی، زیست‌شناسی، زمین‌شناسی و پزشکی و کاربردهای آنها.

آکادمی علوم روسیه (RAS)

سه نوع عضویت در این آکادمی وجود دارد: اعضای اصلی، اعضای وابسته و اعضای خارجی. اعضای اصلی و وابسته هنگام انتخاب باید تابعیت فدراسیون روسیه را داشته باشند هرچند برخی اعضای اصلی و وابسته قبل از فروپاشی USSR انتخاب شده‌اند و هم‌اکنون تبعه دیگر کشورهای مجموعه هستند. اعضای RAS بر اساس ویژگی‌های علمی شان انتخاب می‌شوند و انتخاب اعضا امری مهم و معتبر در نظر گرفته می‌شود.

آکادمی علوم چین (CAS)

در پایان سال ۲۰۰۸، ۶۹۲ نفر عضو CAS بوده اند که شامل ۴۰ زن، ۱۳۴ عضو از گروه ریاضی فیزیک، ۱۲۰ عضو از گروه علوم زندگی و علوم پزشکی، ۱۱۳ عضو از گروه زمین شناسی، ۷۹ عضو از گروه علوم تکنولوژی اطلاعات، ۱۲۲ عضو از علوم فنی و تکنولوژی، و ۵۱ عضو خارجی بوده است .

آکادمی علوم ژاپن

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم ترکیه (TUBA)

در این آکادمی سه نوع عضویت وجود دارد: اعضای اصلی، اعضای وابسته، اعضای افتخاری. فقط شهروندان ترکیه می توانند جزو اعضای اصلی و وابسته باشند. اما تمام دانشمندان و پژوهشگران غیر ترک نیز می توانند به عضویت اعضای افتخاری درآیند. طبق قوانین، اعضای اصلی نمیتوانند متجاوز از ۲٪ اساتید دانشگاه در ترکیه، و تعداد اعضای وابسته نیز نمی تواند متجاوز از سه برابر کل اعضا باشد. ولی محدودیتی برای اعضای افتخاری وجود ندارد. اعضای اصلی که از بین دانشمندان برجسته شهروند ترکیه برگزیده می شوند از بین افرادی انتخاب می شوند که دارای جوایز و مدال از موسسات معتبر داخلی و خارجی باشند، ابداع اختراع تئوری و مدل‌های ماندگار داشته باشند، در مقالات مروری و کتب درسی مورد استناد قرار گرفته باشند، تعداد قابل ملاحظه ایی استناد در استنادات بین المللی علوم داشته باشند. عضویت به عنوان اعضای اصلی تا سن ۶۷ سالگی ادامه دارد. اعضای اصلی که سنشان به ۶۷ سال می رسد به اعضای افتخاری تبدیل می شوند TUBA. تا به امروز، ۲۰۵ عضو منتخب دارد که به تایید مجلس عمومی رسیده اند.

آکادمی علوم جهان اسلام (IAS)

معمولا اعضا در تمامی آکادمیها به چند دسته تقسیم بندی می شوند که اعضای اصلی و اعضای غیراصلی در کلیه آنها مشترک است. سایر اعضا که بعضا خود به چند شاخه می رسند می توانند اعضای وابسته، مکاتبه ای، افتخاری، و خارجی باشند. اعضای اصلی و وابسته و مکاتبه ای از بین شهروندان و تبعه کشورها انتخاب می شوند. افراد سایر کشورها به صورت عضو خارجی یا افتخاری انتخاب می شوند. عضویت در این اکادمی همانند بعضی کشورها مانند فرانسه، به صورت مادام العمر است اما در ترکیه اعضای اصلی با رسیدن به ۶۷ سالگی، در زمره اعضای افتخاری قرار میگیرند.

نکته مهم در مورد عضویت، این است که افراد دارای ویژگیهای برجسته علمی (طبق تعاریف موجود در هر آکادمی) مورد گزینش آکادمی قرار میگیرند و فرایند استخدام عضو وجود ندارد.

ه) مالی:

آکادمی ملی علوم آمریکا (NAS)

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم فرانسه (FAS)

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم روسیه (RAS)

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم چین (CAS)

توسط مشورت‌هایی که به دولت در خصوص پیشرفت برنامه های علم و تکنولوژی میدهد، شارژ می شود.

آکادمی علوم ژاپن

بودجه عمومی تخصیص یافته آکادمی در سال ۲۰۱۱ برابر با ۶۰۵۸۵۲۶,۲۶ دلار بوده است.

آکادمی علوم ترکیه (TUBA)

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم جهان اسلام (IAS)

گرت سالیانه یی که IAS از اردن دریافت می کند تمام هزینه های محلی اداری را پوشش می دهد. برنامه های IAS از طریق گرت‌های منظم و معین توسط COMSTECH و بانک توسعه جهانی (IDB) تامین بودجه می شود. همچنین برنامه های مشترکی با بسیاری از آژانس‌های سازمان ملل و سایر آژانس‌های بین المللی، و در بهترین حالت با یونسکو، و بانک جهانی عهده دار می شود. علاوه بر اینها، گاهی اوقات IAS هدایایی از شرکتهای محلی و بین المللی و مبالغی در قالب هدیه از کشورهای مختلف دریافت می کند. و برای سالهاست که تجاری از سرتاسر جهان هدایای سخاوتمندانه یی به IAS اهدا کرده اند.

نظر مقایسه ای:

هرچند بخش عمده بودجه آکادمیها از طریق دولتها تامین می شود اما دولت نقشی در تصمیم گیریها و تعیین اولویتهای پژوهشی ندارد. علاوه بر این تخصیصها از طریق شرکتهای خصوصی نیز تعلق می گیرد.

و) انتشارات

آکادمی ملی علوم آمریکا (NAS)

PNAS (Proceeding of the National Academy of Sciences) نشریه ای که گزارشات، رویدادها، مقالات مروری، پیش بینیها و مقالات کنفرانسهای علمی بسیار نوآورانه و پیشرفته را که منجر به بسط علوم زیست شناسی، فیزیک و جامعه شناسی می شود را چاپ می کند.

NAP (National Academies Press) گزارشات صادر شده از آکادمی ملی علوم، آکادمی ملی مهندسی، انستیتوی پزشکی، و انجمن ملی پژوهش را منتشر می کند.

Issues in Science and Technology محلی برای بحث در مورد سیاست عام مرتبط باعلوم، مهندسی، و علوم پزشکی است.

Biographical Memories سرگذشت زندگی و برگزیده کتابشناسی اعضای درگذشته آکادمی ملی علوم را منتشر می کند.

آکادمی علوم فرانسه (FAS)

این آکادمی گزارشات و پیشنهاداتی را منتشر میکند که یا بر اساس دستورالعمل های دولتی هستند و یا بر اساس ابتکار عمل و علاقه مندیهای خود آکادمی هستند. در سال ۱۸۳۵ هفت سری از "Comptes Rendus" آکادمی علوم فرانسه (Mathematique, Physique, Mecanique, Chimie, Geoscience, Palevol et Biologies) بوسیله Arago ایجاد شد که مجله ای دو زبانه است و پژوهشگران را قادر می سازد تا نتیجه مطالعاتشان را به دو زبان انگلیسی و فرانسوی چاپ کنند.

"Letter de l'Academie des sciences" هر سه ماه یکبار و برای مخاطبین وسیعی چاپ می شود و مقالات توضیحی ریشه ای (تفسیر بنیادی) نگارش یافته توسط بهترین متخصصین در هر زمینه علمی را فراهم می کند.

آکادمی علوم روسیه (RAS)

از سال ۱۹۳۳ مجله علمی اصلی آکادمی علوم شوروی Proceedings of the USSR Academy of Sciences بود که بعد از سال ۱۹۹۲ به طور خلاصه Proceedings of the Academy of Sciences نامیده شد.

آکادمی علوم چین (CAS)

زمین شناسی:

Journal of Geographical Sciences

Chinese Journal of Geophysics

Chinese Geographical Science

Chinese Journal of Acoustics

ریاضی فیزیک:

Research in Astronomy and Astrophysics

Chinese Journal of Polymer Science

Chinese Journal of Acoustics

علوم زندگی و بیوتکنولوژی:

Chinese Journal of Cell Biology

Molecular Plant

Journal of Genetics and Genomics

علوم فنی و تکنولوژی:

Acta Metallurgica Sinica

Journal of Engineering Thermophysics

New Carbon Materials

محیط زیست:

Acta Ecologica

Environmental Sciences

Plateau Meteorology

متفرقه:

Science in China Series A: Mathematics

Science in China Series B: Chemistry

Science in China Series C: Life Sciences

آکادمی علوم ژاپن

سه مجله دوره ای توسط آکادمی علوم ژاپن ویرایش و چاپ می شود. هر یک مقالات علمی که توسط اعضا یا دیگر پژوهشگران برجسته در جلسات عمومی آکادمی ارایه می شود را در برمی گیرند.

Proceedings of the Japan Academy, Ser. A Mathematical Sciences

Proceedings of the Japan Academy, Ser. B Physical and Biological Sciences

Transactions of the Japan Academy

آکادمی علوم ترکیه (TUBA)

تک نگاشتهای آکادمی علوم ترکیه، آکادمی فروم، گزارش پیشرفت کار جلسات و کنفرانسهای علمی، گزارشات،

بیوگرافیها، انتشارات مربوط به پروژه های فرهنگی، TUBA Guncce dairy، The Turkish Academy of

آکادمی علوم جهان اسلام (IAS)

IAS هر ساله چندین کنفرانس بین المللی ترتیب می دهد و به صورت سری از گزارشهای کنفرانسها منتشر می کند.

همچنین انتشار خبرنامه و تک نگاشت، و The Medical Journal of the Islamic World Academy of

Sciences که اولین شماره آن در سال ۱۹۸۸ چاپ شد را به عهده دارد.

نکته ای که از مطالعه این بخش بر می آید اینکه انتشارات جنبه بسیار مهمی از فعالیتهای آکادمیها محسوب می شود به

طوریکه به تفصیل در مورد آن شرح داده شده است. تمامی آکادمیها علاوه بر انتشار شرح فعالیت خود و گزارشهایی که

به دولت ارائه می کنند، دارای نشریات علمی در زمینه های مختلف علوم هستند که مسائل بنیادی و بسیار پیشرفته در

آنها به چاپ می رسد، به علاوه دارای مجلاتی هستند که در آن زندگینامه اعضای برجسته و افرادی که در علم خدمات

شایانی ارائه کرده اند را به چاپ می رسانند. چاپ نتایج کنفرانسهای علمی، و ایجاد فروم هایی برای بحث و تبادل نظر از

دیگر فعالیتهای این بخش است. در این میان چین و بعد از آن روسیه بیشتر از بقیه کشور ها در زمینه نشریات سرمایه

گذاری کرده است.

(ز) جوایز

آکادمی ملی علوم آمریکا (NAS)

نزدیک به ۵۰۰ عضو آکادمی ملی علوم برنده جایزه نوبل بوده اند یا هستند.

آکادمی علوم فرانسه (FAS)

هرساله حدود ۸۰ جایزه توسط آکادمی علوم فرانسه اهدا می شود شامل :

Grande Médaille که سالانه به صورت گردشی و به طور منظم به یکی از قسمتهای آکادمی جهت اهدا به

پژوهشگری فرانسوی یا خارجی که به صورت موثر و قاطع در پیشرفت علم شرکت داشته است.

Lalande Prize از سال ۱۸۰۲ تا ۱۹۷۰ در دستاوردهای عظیم نجوم اهدا می شده است.

جایزه Richard Lounsbery به طور مشترک با آکادمی علوم فرانسه

Prix Jacques Herbrand برای فیزیک

آکادمی علوم روسیه (RAS)

آکادمی جوایز مختلف، مدالها و پاداش ها می کند از جمله آنها Demidov Prize, Lomonosov Gold

Medal, Markov Prize, Bogolyubov Gold Medal, Pushkin Prize

آکادمی علوم چین (CAS)

از سال ۱۹۹۹ جایزه سالیانه ایی برای علوم و تکنولوژی در نظر گرفته شده است که توسط رییس جمهور به برگزیدگان اهدا می شود CAS. دو نوع فلوشیپ برای پست دکترا و برنامه های همکاری ارائه می دهد. علاوه بر این جوایزی برای همکاریهای بین المللی علمی، و همچنین برای دانشمندان جوان، جایزه همکاریهای بین المللی در نظر گرفته است .

آکادمی علوم ژاپن

The Imperial Prize, Japan Academy Prize, Duke of Edinburgh Prize, Japan Academy Medal و جایزه سلطنتی و جایزه آکادمی ژاپن به افرادی که دستاوردهای تحقیقاتی برجسته داشته اند یا کسانی که تعداد بسیار زیادی کتاب یا مقاله تالیف کرده اند اهدا می شود.

Duke of Edinburgh Prize هر دو سال یکبار به یک دانشمند ژاپنی با دستاوردهای بسیار زیاد در زمینه حیات وحش اهدا می شود.

این هدایا در سال ۲۰۰۴ برای اولین بار بنیان گذاری شدند. هدف این هدایا توجه قانونی و رسمی به محققین جوان برجسته و تشویق آنها برای آینده شغلی شان است. دریافت کنندگان از میان دریافت کنندگان جایزه سالانه JSPS که بوسیله Japan Society برای پیشرفت علم اهدا می شود انتخاب می شوند .

آکادمی علوم ترکیه (TUBA)

اطلاعات یافت نشد.

آکادمی علوم جهان اسلام (IAS)

جایزه یادبود ابراهیم (The Ibrahim Memorial Award) جایزه ای است که IAS چندین سال پیش به یاد
پروفسور مرحوم محمد ابراهیم بنیانگذاری کرد. این شخص از اعضای موسس و عضو هیات IAS بوده است. دبیرخانه IAS
فراخوان اهدای جایزه را از طریق وبسایت و خبرنامه اعلام میکند. از طریق گردآوری رزومه افراد، فرد دارای شایستگی
دریافت جایزه مشخص می شود .

نظر مقایسه ای:

آکادمیها به منظور تشویق امرپژوهش و قدردانی از پژوهشگران، جوایز و مدالهای متعدد را در نظر گرفته اند و معیارهایی
را برای دریافت مشخص کرده اند. در تمام آکادمیها انجام فعالیتهای برجسته علمی و کسب دستاوردهای عظیم در جنبه
های مختلف علم و کسب استنادات علمی معیار اصلی دریافت جوایز است. در بعضی مانند ژاپن تالیف تعداد زیاد مقاله و
کتاب مورد نظر قرار گرفته است. در چین این قضیه به قدری اهمیت دارد که جایزه سالیانه علوم و تکنولوژی توسط
رییس جمهور چین به افراد برگزیده اهدا می شود.

بخش دوم - اتاق فکر و ساختار آن

با گسترش علم و دانش و پیش رفتن علوم به سمت تخصصی شدن، نیاز به افرادی که بتوانند با خلاقیت و نو آوری فکری، ایده های جدید به حوزه های تصمیم گیری کشور در عرصه های مختلف علمی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و... ارائه نمایند، بیشتر از پیش خود را آشکار می سازد (۱). این افراد کسانی نیستند جز متفکران، متخصصان، و صاحب نظران حوزه های تخصصی مختلف که از طریق ارائه پرسش و طرح و ایده در بین افراد مجموعه خود و جمع آوری ایده های آنها به نظر واحدی رسیده و با ارائه محصول فکری خود، سازمان را در رسیدن به اهدافش یاری می کنند (۲).

با نگاهی به سیر تاریخی تشکیل اتاقهای فکر که با عناوین کانون تفکر و اندیشه نیز از آنها یاد شده است، اینطور به نظر میرسد که هدف از تشکیل آنها خدمت رسانی به قدرتهای سیاسی حاکم بر جوامع در اعصار مختلف و از طریق به کارگیری فکر و اندیشه، ارائه ایده های خلاقانه در قالبهای نقشهای مشاوره ای و پشتیبانی بوده است (۱).

تعاریف گوناگونی از اتاق فکر در منابع گوناگون ارائه شده است که در زیر به تعدادی از آنها اشاره می شود:

اتاق فکر در ساده ترین تعریف، عبارت است از موسسه سیاست پژوهی مستقل (۱).

اما بر طبق تعریف فرهنگ آکسفورد، موسسه سازمانی یا تحقیقاتی است که در زمینه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی به ارائه مشاوره و ایده می پردازد. از دیگر عناوین آن می توان به کارخانه های فکر، کارخانه های مغز، کارخانه های ایده، جعبه های مغز، بانک های مغز، تاجران ایده، بدنه های دانش و امثال آن اشاره کرد (۱).

در تعریف سازمان تعزیرات حکومتی آمده است: تشکیلاتی است که مسئولیت تحقیق در خصوص مشکلات تعریف شده را عهده دار می شود و به ارائه راهکار پرداخته و ارتباط با خبرگان مطلع در خصوص مسئله را تسهیل و در راستای یافتن گزینه های مناسب رشد و ترقی تلاش می کند (۶).

اما در تعریف جامع تر، اتاق فکر به عنوان یکی از ابزارهای آفرینندگی برای توسعه خلاقیت و مکانی برای اندیشیدن بدون محدودیت تلقی می شود (۲).

در هر صورت دو نقش کلیدی و اساسی برای اتاق فکر و اعضای آن در نظر گرفته شده است: تولید فکر یا همان فکر سازی، و گشودن گره های مشکلات از طریق ارائه مشاوره فکری است (۱).

طبق طرحی که برای تشکیل اتاق فکر به هیئت مدیره بیمه ایران ارائه شده آمده است: چهار عنصر اساسی سنگ بنای سیاستگذاری و تصمیم گیری در هر سازمان است که این چهار عنصر عبارتند از آرمان، ماموریت، ارزشهای بنیادین، و دکترین. که گفته می شود تعریف و تدوین این چهار عنصر، نخستین فعالیتی است که می بایست در اتاق فکر انجام شود (۵). چشم انداز سازمان یکی از محصولات اتاق فکر است که با انجام تحقیقات گسترده و پژوهشهای وسیع می توان این چشم انداز را ترسیم کرد (۵).

اتاق فکر چه ویژگیهایی دارد؟

علی رجبی ابهری (۲) ویژگیهای اتاق فکر را بدین شکل شرح می دهد:

استفاده از تفکر جمعی، افزایش حجم اطلاعات، گسترش روابط بین المللی و افزایش عوامل تاثیرگذار در امر تصمیم سازی و راهبرد سازی ضرورت تفکر جمعی را محرز کرده است. فعالیت اتاق فکر موجب می شود فرایند جمع اندیشی رشد و گسترش پیدا کند و فکرهای مختلف باهم ترکیب و فکر بزرگتری پدید آید.

تولید فرآورده های فکری و انتقال به مخاطب، برای حل مسائل و تدوین و صورت بندی و مستند سازی آنها.

ساختار و نوع فعالیت اتاق فکر به گونه ای است که خلاقیت را برای ایده پردازی افزایش داده و میدانی را برای ارائه آرای مختلف که معطوف به حل مسئله است را ایجاد می کند.

تنوع تخصص ها، تنوع افراد، تجارب و مهارتها موجب می شود که هرکس از زوایه جداگانه به مسئله بنگرد.

معطوف بودن تلاشها به مسائل روز

درگیر نشدن در مسائل اجرایی و تشریفات رسمی: اتاق فکر نباید درگیر مسائل اجرایی شوند بلکه باید در تعامل با دستگاه های اجرایی صرفا تصمیم ساز باشد.

با نتیجه گیری از مباحث مذکور میتوان اهدافی برای اتاق فکر در نظر گرفت که تعیین این اهداف، قدم اول برای تشکیل اتاق فکر است. علی یونسی در مقاله یی که در وبسایت دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله منتشر کرده اهداف را بدین شکل ترسیم کرده است:

اهداف اتاق فکر

مسئله یابی، سبب شناسی و ارائه راهکار جهت بهبود سطح عملکرد

ترویج و ارائه فرهنگ کار گروهی

ارتقای کمی و کیفی فعالیتهای علمی و فرهنگی

ارائه طرح پیشنهادی جهت حل مسایل عمومی پیچیده و اختصاصی

تغییر الگو و رفتار سازمانی

تقویت همکاری و مشارکت فکری کارکنان در راستای افزایش خلاقیت و نوآوری و بکارگیری راهکارهای خلاقانه فردی و

گروهی

ارائه راهکارهای گروهی به جای راهکارهای فردی

اساسنامه

گام بعدی در تشکیل اتاق فکر، تدوین اساسنامه است. علی رجبی ابهری توجه به موارد زیر را در تدوین اساسنامه ضروری

می داند (۲)

- دیدمان استراتژیک: اتاق فکر چه چشم اندازی را رو به روی خود می بیند؟ تصویر مطلوب آینده سازمان و اینکه سازمان

به کجا می خواهد برود چیست؟

- ماموریت (رسالت): فلسفه وجودی سازمان را مشخص کرده و این که اتاق فکر «چه می‌خواهد بکند؟» و «چه باید بکند؟»

- ارزش‌ها: ارزش‌ها آن چیزهایی هستند که برای ما مهم هستند و در تصمیم‌گیری‌های ما نقش دارند. باید ارزش‌های سازمانی اتاق فکر (یعنی ارزش‌های مشترک و جاری و ساری در فرهنگ سازمانی) مشخص شده و همچون یک منشور حرفه‌ای و کاری مورد وفاق و عنایت تمامی کارکنان قرار گیرد.

- ساختار سازمانی: نمودار سازمانی اتاق فکر را به تصویر کشیده و نحوه استقرار افراد را مشخص می‌کند.

- قوانین درون سازمانی: قوانین و مقررات داخلی اتاق فکر مبنی بر نحوه عملکرد سازمانی، ارزیابی، مدیریت منابع انسانی، نحوه انجام پروژه‌ها، گردش اطلاعات و ... را مشخص می‌کند.

- قوانین برون سازمانی: نحوه تعامل اتاق فکر را با مشتریان، همکاران و دیگر سازمان‌ها و نهادها تعیین می‌کند.

کارکردهای اتاق فکر چیست؟

به عقیده یونس ادیانی (۷) اتاق فکر چند کارکرد عمده دارد:

الف: ایده‌سازی و نظریه پردازی در زمینه سیاست پژوهی و فرهنگ سازی فکر برای تفاهم منطقی،

ب: تصمیم‌سازی استراتژیک در سیاست گذاری و اعمال مدیریت علمی بر پایه نواندیشی،

ج: توسعه دانش‌های بنیادین و فکری کشور در زمینه سیاست، حکومت، علم و فناوری،

د: ارائه استراتژی برای شکل گیری سیاست ها بر پایه حکومت و دولت در قالب تصمیم سازی استراتژیک،

ه: احیای بنیادین منطق فکر بر پایه فلسفه فکر برای تعامل با افکار حکومتی متناظر. و توسعه دانش های بنیادین و

ارائه راهبردی برای شکل گیری سیاست پایه.

شرح وظایف اتاق فکر چیست؟

در وبسایت کانونهای فرهنگی تربیتی استان خراسان رضوی (۸)، وظایف اتاق فکر بدین شرح توضیح داده شده است:

شناسایی دقیق مشکل و مسئله و عوامل موثر بر ایجاد آن

جمع آوری اطلاعات لازم پیرامون عوامل شناسایی شده

تجزیه و تحلیل علل ایجاد مسئله دسته بندی آنها براساس اهمیت و سایر معیارها

یافتن راه حلها ی مختلف برای رفع هر یک از علل

انتخاب مناسب ترین راه حلها جهت اجرا

پیگیری اجرای راه حلها ی انتخاب شده و بررسی نتایج حاصل از آنها

تدوین و تهیه گزارش طرحها

برنامه ریزی و اجرایی کردن

روشها:

به منظور ایجاد و توسعه خلاقیت، روشهای متعددی در اتاق فکر به کار می‌رود که مشهورترین آنها پدیده یی با نام «طوفان مغزی» است (۹). مهندسی معکوس، روشهای خلاقانه در بحث های گروهی، استفاده از مهارت حل مسئله، بحث گروهی از دیگر روشهای به کار رفته در اتاق فکر است (۷).

چند نمونه در ایران

بدیهی است که هر اتاق فکر شبکه ای از متفکران و صاحب نظران در حوزه های علمی و تخصصی است. اما اینکه از نظر هر سازمان چه افرادی برای حضور در این کانون تفکر صلاحیت دارند، کاملاً به صلاحدید خود سازمان و با در نظر گرفتن اهداف کلی و جزئی آن می تواند تعیین شود. برای مثال اتاق فکر صنعت ساختمان کشور از اساتید دانشگاه، مدیران بخش دولتی، مسوولان کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، نمایندگان تشکل ها و اصناف بخش خصوصی مرتبط با حوزه صنعت ساختمان تشکیل شده است (۳). و یا مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله از دانشمندان، متخصصین، محققین، حتی دانشجویان صاحب ایده و نظر در حوزه های کاربردهای نوین فناوری زیستی، نانو تکنولوژی، مهندسی بافت و ارگان و ... برای شرکت در جلسات اتاق فکر دعوت به عمل آورده است (۴).

اما محصول اتاق فکر چگونه ارائه می شود؟ در مثالی که از اتاق فکر صنعت ساختمان نقل شد، نشستهای مشترکی با اعضای اتاق فکر در خصوص ارائه راهکارهایی برای حل مشکلات صنعت به طور منظم برگزار می شود و همچنین در

نشریه یی با نام "ساختمان و پلیمر" مباحث و مسائل مرتبط با صنعت ساختمان کشور طرح می شود و گزارشهایی از چالشهای روز صنعت ساختمان به طور ماهانه منتشر می شود (۳).

همچنین اتاق فکر سلامت که در وزارت بهداشت راه اندازی شده از نظرات همه صاحب نظران حوزه سلامت به علاوه مردم در حوزه مسائل بهداشتی و درمانی استفاده می کند. اقدام مهم اتاق فکر سلامت در ایران، ایجاد بانک ایده سلامت که با همکاری وزارت بهداشت و جهاد دانشگاهی ایجاد شده است. دارای سامانه ای است که در آن کارشناسان، مدیران اجرایی، اعضای هیات علمی دانشگاهها، دانشجویان و عموم مردم می توانند از طریق وبگاه به ارائه و مبادله ایده های خود بپردازند. این سایت از ایده یابی آغاز، سپس به ایده پردازی پرداخته و در نهایت به فرآیند عمل منجر می شود (۱۰).

یافته ها

چه عواملی در موفقیت فرهنگستانها موثر بوده است؟

در بررسی ساختار فرهنگستانهای مورد مطالعه، مشخص می شود که همه این آکادمیها به دستور دولتها تشکیل شده و تحت حمایت دولت ها فعالیت می کنند. بنابراین از بودجه های کلان برخوردار بوده و فعالیتهای گسترده یی دارند. بعضی از این آکادمیها در تصمیم گیریهای ملی و تعیین اولویتهای علمی مورد مشورت دولتها قرار می گیرند مانند آمریکا، چین، ترکیه. آکادمیها اهدافی را برای خود مشخص کرده اند که تعیین این اهداف و تلاش برای رسیدن به آنها را میتوان به عنوان عاملی برای موفقیتشان در نظر گرفت. به عنوان مثال تعیین اولویتهای پژوهشی در حیطه های مختلف علوم و حمایت از پژوهش و تحقیقات در کشور هدف اصلی تمام این آکادمیها دانست. حمایت از دانشمندان، محققین خلاق و مبدع نیز از دیگر وظایف آکادمیهاست. این آکادمی ها و زیر مجموعه های آنها هماهنگی و هدایت تحقیقات را برعهده دارند و درعین حال با استفاده از گزارش ها و نتایج تحقیقات پژوهشگران در زمینه های مختلف سیاستهای پیش روی جامعه را تعیین می کنند. آکادمی علوم جهان اسلام نیز وظیفه هدایت تحقیقات به سمت حل مسائل مهم را در سطحی وسیع تر و در حوزه جهان اسلام بر عهده دارد.

انتشارات جنبه بسیار مهمی از فعالیتهای آکادمیها محسوب می شود به طوریکه در گزارش به تفصیل در مورد آن شرح داده شده است. تمامی آکادمیها علاوه بر انتشار شرح فعالیت خود و گزارشهایی که به دولت ارائه می کنند، دارای نشریات علمی در زمینه های مختلف علوم هستند که مسائل بنیادی و بسیار پیشرفته در آنها به چاپ می رسد، به علاوه دارای

مجلات می هستند که در آن زندگینامه اعضای برجسته و افرادی که در علم خدمات شایانی ارائه کرده اند را به چاپ می رسانند. چاپ نتایج کنفرانسهای علمی، و ایجاد فروم هایی برای بحث و تبادل نظر از دیگر فعالیتهای این بخش است.

آکادمیها به منظور تشویق امرپژوهش و قدردانی از پژوهشگران، جوایز و مدالهایی را در نظر گرفته و معیارهایی را برای دریافت مشخص کرده اند. در تمام آکادمیها انجام فعالیتهای برجسته علمی و کسب دستاوردهای عظیم در جنبه های مختلف علم معیار اصلی دریافت جوایز است در بعضی مانند ژاپن تالیف تعداد زیاد مقاله و کتاب هم مدنظر قرار گرفته است. در چین این قضیه به قدری اهمیت دارد که جایزه سالیانه علوم و تکنولوژی توسط رییس جمهور چین به افراد برگزیده اهدا می شود.

آیا فرهنگستانها دارای تشکیلات سازمانی متفاوتی هستند؟

بله. هر کدام از فرهنگستانها دارای تشکیلات متفاوت بنا به تعریف و چارت سازمانی خود هستند. نگاه کلی که این آکادمیها به علوم دارند موجب شده تا منحصر به یک زمینه علمی نبوده، بنابراین دربرگیرنده چندین زیرمجموعه بزرگ در شاخه های مختلف علوم از جمله علوم پایه، مهندسی، و پزشکی هستند. برای مثال، آکادمی ملی علوم آمریکا به منظور پاسخگویی جامع تر به نیازهای علمی و اهمیت روز افزون آن در تصمیم گیری های ملی، به تدریج گسترش یافت و شورای ملی پژوهش (NRC) در سال ۱۹۱۶، آکادمی ملی مهندسی (NAE) در سال ۱۹۶۴، و انستیتوی پزشکی (IOM) در سال ۱۹۷۰ را در بر گرفت. یا آکادمی علوم روسیه دربرگیرنده حدود ۵۰۰ موسسه و ۵۵ هزار پژوهشگر، مشتمل بر ۱۱ زیرمجموعه تخصصی علمی، سه زیرمجموعه منطقه ای و چهارده مرکز علمی محلی است و تعداد زیادی شورا، کمیته، و انجمن در زمینه های گوناگون است. آکادمی علوم چین مشتمل بر ۱۲ دفتر شعبه ای، ۱۱۷ موسسه با

موجودیت مستقل قانونی، بیش از ۱۰۰ آزمایشگاه کلیدی و مراکز تحقیقاتی مهندسی در سطح ملی، و همچنین در حدود ۱۰۰۰ پایگاه موضوعی در سراسر کشور چین بوده و بیش از ۵۰۰۰۰ نفر نیروی در حال کار دارد. همچنین دارای ۶ زیر مجموعه علمی شامل: ریاضی و فیزیک، شیمی، علوم پزشکی، علوم زمین شناسی، علوم تکنولوژی اطلاعات، و علوم فنی مهندسی است.

فرهنگستانها دارای چه اعضایی هستند؟

معمولا به طور کلی، اعضا در تمامی آکادمیها به چند دسته تقسیم بندی می شوند که اعضای اصلی و اعضای غیراصلی در کلیه آنها مشترک است. سایر اعضا که بعضا خود به چند شاخه می رسند می توانند اعضای وابسته، مکاتبه ای، افتخاری، و خارجی باشند. اعضای اصلی و وابسته و مکاتبه ای از بین شهروندان و تبعه کشورها انتخاب می شوند. افراد سایر کشورها به صورت عضو خارجی یا افتخاری انتخاب می شوند .

برای مثال آکادمی علوم امریکا حدود ۲۲۰۰ عضو و ۴۰۰ همکار خارجی دارد. هیچ فرایند استخدام عضوی ندارد و عضویت از طریق گزینش (انتخاب) صورت می گیرد. اعضا باید شهروند ایالات متحده آمریکا باشند و افراد غیر شهروند به عنوان همکار خارجی انتخاب می شوند. در آکادمی علوم فرانسه، اعضا به صورت مادام العمر انتخاب می شوند. این آکادمی در حال حاضر ۱۵۰ عضو اصلی، ۳۰۰ عضو وابسته و ۱۲۰ همکار خارجی دارد که به دو گروه علمی تقسیم شده اند: علوم ریاضی و فیزیک و کاربردهایش و علوم شیمی، زیست شناسی، زمین شناسی و پزشکی و کاربردهای آنها. در آکادمی روسیه، سه نوع عضویت وجود دارد: اعضای اصلی، اعضای وابسته و اعضای خارجی. اعضای اصلی و وابسته هنگام انتخاب باید تابعیت فدراسیون روسیه را داشته باشند هر چند برخی اعضا اصلی و وابسته قبل از فروپاشی USSR انتخاب

شده اند و هم اکنون تبعه دیگر کشورهای هستند. اعضای این آکادمی بر اساس ویژگی های علمی شان انتخاب می شوند و انتخاب اعضا امری مهم و معتبر در نظر گرفته می شود. در ترکیه نیز سه نوع عضویت تعریف شده است: اعضای اصلی، اعضای وابسته، اعضای افتخاری. فقط شهروندان ترکیه می توانند جزو اعضای اصلی و وابسته باشند. اما تمام دانشمندان و پژوهشگران غیر ترک نیز می توانند به عضویت اعضای افتخاری درآیند. طبق قوانین، اعضای اصلی نمیتوانند متجاوز از ۲٪ اساتید دانشگاه در ترکیه، و تعداد اعضای وابسته نیز نمی تواند متجاوز از سه برابر کل اعضا باشد. ولی محدودیتی برای اعضای افتخاری وجود ندارد. اعضای اصلی که از بین دانشمندان برجسته شهروند ترکیه برگزیده می شوند از بین افرادی انتخاب می شوند که دارای جوایز و مدال از موسسات معتبر داخلی و خارجی باشند، در مقالات مروری و کتب درسی مورد استناد قرار گرفته باشند، ابداع اختراع تئوری و مدل‌های ماندگار داشته باشند، و یا تعداد قابل ملاحظه ایی استناد در استنادات بین المللی علوم و یا اچ ایندکس بالا داشته باشند. عضویت به عنوان اعضای اصلی تا سن ۶۷ سالگی ادامه دارد. اعضای اصلی که سنشان به ۶۷ سال می رسد به اعضای افتخاری تبدیل می شوند .

فرهنگستانها بر چه اساس حمایت مالی می شوند؟

هرچند بخش عمده بودجه آکادمیها از طریق دولتها تامین می شود اما دولت نقشی در تصمیم گیریها و تعیین اولویتهای پژوهشی ندارند. علاوه بر این تخصیصهایی نیز از طریق شرکتهای خصوصی نیز تعلق می گیرد. متأسفانه توضیحات بیشتری در این قسمت توسط آکادمیها ارائه نشده است و البته منطقا از اطلاعات محرمانه می باشد.

آیا نحوه تصمیم گیری در فرهنگستانها بر اساس اتاق فکر است؟

طبق تعریفی که از اتاق فکر در دنیا ارائه شده است، به سازمان، مؤسسه، شرکت یا گروهی گفته می‌شود که کار هدایت پژوهش را انجام می‌دهند و درگیر مسائل مختلفی چون سیاستگذاری‌های اجتماعی، راهبرد سیاسی، اقتصادی، علمی، یا موضوعات مربوط به فناوری یا سیاست‌های تجاری و یا حتی توصیه‌های نظامی هستند. در اتاق فکر، گروهی از کارشناسان به ارائه مشاوره و ایده پردازی در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و یا علمی می‌پردازند.

در میان آکادمیهای مورد مطالعه، تنها کشوری که اشاره مستقیم به این موضوع دارد، آکادمی علوم چین است که در تعریف خود بیان می‌کند: موسسه ای وابسته به شورای ایالتی چین که به عنوان اتاق فکر در مسائل بنیادی و ملی، سنجش و راهنمایی‌های علمی در زمینه‌های اقتصاد، توسعه اجتماعی، و پیشرفت علوم و تکنولوژی، نقش مهمی ایفا می‌کند.

به نظر می‌رسد سایر آکادمیها نیز علیرغم نداشتن اشاره مستقیم به استفاده از اتاق فکر در تشکیلاتشان، قطعاً از نظرات و ایده‌های خلاقانه کارشناسان و متخصصان زبده در حوزه‌های کاری مورد نظرشان، استفاده کرده و مکانی برای تحقیقات کاربردی و تبدیل پیشنهادهای خام به سیاست‌ها و برنامه‌های دقیق و قابل اجرا فراهم میکنند. اما جالب است که عرض نماییم مفهوم اتاق فکر اگر همان شوراهای داخلی آکادمیها باشد می‌توان گفت همه آنها دارای اتاق فکر هستند. البته هیچگونه تشکیلات جداگانه برای اتاق فکر عملاً اشاره نشده است.

بحث

همه آکادمی‌ها دارای اجلاس‌های منظم در سطح بین‌المللی هستند و برای آن بودجه در نظر می‌گیرند و تقریباً همه آنها در وظیفه شناخت دانشمندان برتر کشور خود و استفاده از نظرات آنها در تصمیم‌گیری‌های ملی کوشا هستند. بعضی از آکادمی‌ها در طی زمان پیشرفت خوبی در برگرفتن امکانات مستقیم پژوهشی داشته‌اند و به رشد علمی کشورشان کمک موثری کرده‌اند. وظایف جمع‌آوری اطلاعات دانشمندان برتر، حفظ و نظارت بر موزه‌های علمی، دخالت در تصمیم‌گیری‌های کلان علمی، شناخت و تامین و گسترش ابزارهای توسعه علمی، افزایش ارتباطات جهانی میان دانشمندان، و حمایت مالی از دانشمندان برتر تقریباً در همه آکادمی‌ها مشترک است. آکادمی علوم آمریکا انقدر مهم است که بازوی مشورتی مجلس و ریاست جمهوری کشور می‌باشد. تشویق به زندگی علمی بصورت فرهنگی و اجتماعی از خصوصیات مهم آکادمی علوم فرانسه می‌باشد. عهده‌دار شدن پروژه‌های مورد تایید دولت در خصوص مسایل کلیدی علوم و تکنولوژی در جریان توسعه اقتصادی و اجتماعی از خصوصیات مهم آکادمی علوم چین است. حمایت از دانشمندان برجسته وظیفه اصلی آکادمی علوم فرانسه است. آکادمی علوم جهان اسلام نقش گسترده‌ای در شناخت دانشمندان کشورهای اسلامی و دنیای غرب و دانشگاه‌های معتبر داشته است. بسیاری از آکادمی‌ها از بودجه‌های اهدایی کشورها استفاده گسترده‌ای می‌کنند بخصوص در حمایت از برگزاری کنگره‌های مشترک جهانی. انتخاب دانشمندان متولدین کشورهای دارای آکادمی که در کشورهای دیگر مستقرند بعنوان عضو معولا انجام می‌شود. تقسیم آکادمی‌ها به علوم پزشکی و غیر پزشکی فقط در ایران دیده می‌شود و سایر آکادمی‌های کشورهای چنین تقسیم‌بندی‌ای ندارند. همه آکادمی‌ها در تولید نشریات معتبر کشوری نقش گسترده‌ای ایفا می‌کنند مثلاً در کشور چین اعظم

نشریات معتبر توسط آکادمی علوم چین حمایت می شوند. اغلب آکادمی ها دارای چندین جایزه علمی تعریف شده هستند و سالانه منتخبین خود را معرفی و طی مراسمی در سطح بالا مورد تشویق قرار می دهند. جالب است که اکثر آکادمی ها معیار شناخت دانشمندان برتر را تعریف شده دارند و دارای فعالیت گسترده ای در این قسمت هستند و برای عضویت دعوت شده یا دریافت جوایز از آن معیارها استفاده می کنند. در بعضی از کشورها آکادمی ها دارای دفاتر فعال در ایالات آن کشور نیز هستند و بعضی از آکادمی ها نیز بعنوان نماینده آکادمی های جهانی فعالیت دارند. اتاق های فکر بصورت کلی در فعالیت فرهنگستانها تعریف نشده اند و فقط آکادمی علوم چین بران اشاره نموده است. شاید بتوان گفت با تعرف اتاقهای فکر و نقش ملی بیشتر آکادمی ها، عملا چنین فعالیتی در همه آکادمی ها گسترده است و وجود دارد. حمایت از پروژه های ملی نیز از فعالیت های آکادمی ها می باشد بخصوص پروژه های مرتبط به تصمیم گیریهای ملی یا حتی بین المللی. مثلا جالب است که بدانیم آکادمی علوم آمریکا در تبیین نیاز به نرم افزارهای نمایه بندی مقالات یا ثبت یافته های علمی نقش تاریخی ایفا نموده است. تهیه آرشیوهای علمی کشوری بصورت فیلم و مقالات و سایر توسط آکادمی ها معمولا صورت می گیرد.

برایند کلی یافته های اتاق فکر

اتاقهای فکر علاوه بر اینکه جایگاهی برای خلق و ارائه راه حلهایی در حوزه های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، و سلامت هستند، به عنوان سازمانهای تحقیقاتی، به دنبال تاثیر در قانونگذاری کشور و همچنین افکار عمومی، از طریق ارائه گزارشها و نتایج تحقیقات به ابزار رسانه، قانونگذاران، و مردم هستند. اتاقهای فکراهی را پیشنهاد می دهند که در آن

افراد علاقمند به ایجاد تغییرات موثر در جامعه بتوانند فعالیت کنند. یک اتاق فکر موثر به یک پیام واضح، اعضای فعال علاقمند، و تحقیقات انتشار یافته نیاز دارد .

کاربست (اما مراحل ایجاد یک اتاق فکر برای فرهنگستان چیست؟)

گام نخست: تعریف چارچوب

مسلم است که برای تشکیل هر اتاق فکری یک دلیل اصلی قابل توجیهی وجود دارد که در مورد آن تحقیق شده است. نخستین گام، تعریف دقیق علت تشکیل اتاق فکر است. مشخص نمودن اهداف، مأموریتها، چشم انداز، و پیام اتاق فکر در این مرحله انجام می گیرد. باید به طور واضح و مشخص بیان شود که اتاق فکر دقیقا قرار است چه وظیفه‌ی را انجام دهد. آیا راهکارها به منظور اهداف کوتاه مدت ارائه می شوند یا بلند مدت. در این همین مرحله مشخص می شود که آیا قرار است افراد ثابتی به استخدام اتاق فکر درآیند، آیا افراد به صورت داوطلبانه به فعالیت خواهند پرداخت یا به صورت ترکیبی از هر دو. به منظور تعیین بهترین کاندیدها برای عضویت در اتاق فکر، ضوابط عضویت، ایجاد و تدوین می شود. در همین خصوص راهی نیز برای افراد علاقمند در نظر گرفته شود که این افراد بتوانند از طریق تلفن، ایمیل و آدرس حضوری با اتاق فکر در ارتباط باشند.

گام دوم: تعیین منابع مالی

از آنجاییکه بودجه و مسائل مالی نقش مهمی در هر سازمانی دارد می بایست از همان ابتدا مشخص شود که بودجه اتاق فکر از کدام منبع تامین خواهد شد. آیا بودجه توسط دولت تامین خواهد شد یا افراد به طور خصوصی آن را تقبل خواهند کرد و یا اینکه به صورت غیر انتفاعی خواهد بود.

گام سوم: ایجاد مکانی مجازی یا حضوری برای گفتگو

ایجاد پروفایلی در شبکه های اجتماعی که توسط اعضا اتاق فکر به طور مرتب کنترل می شود. در چنین پروفایلی می بایست سرخط مباحث تعیین شود، ساعاتی برای جلسات آنلاین در نظر گرفته شود، همچنین لینکهایی به مدارک و اطلاعات سازمان اصلی ایجاد شود. ضمن ارسال مرتب اخبار اتاق فکر به رسانه های ارتباط جمعی، برای آن تبلیغ شده و فراخوان داده شود. با سایر فروم هایی که کار مشابه با اتاق فکر مورد نظر را انجام می دهند لینک شده و با آنها ارتباط موثر انجام شود.

گام چهارم: جلسات ملاقات مجازی یا حضوری

برنامه هایی ترتیب داده شود که طی آن افراد علاقمندی که مایل به فعالیت در اتاق فکر و ارائه ایده هستند، بتوانند با اعضا اتاق فکر دیدار داشته باشند. این برنامه ها می تواند در مکانهایی مانند دانشگاهها، کتابخانه ها، هتلها، حتی قبل و بعد از برگزاری کنفرانسها و سمینارها با انجام هماهنگی قبلی انجام پذیرد. در این جلسات ضوابط عضویت توضیح داده شده و عضو گیری انجام شود .

گام پنجم: ارسال دعوتنامه

پس از اینکه شرکت کنندگان دارای پتانسیل بالا شناخته شدند می توان از آنها برای عضویت در اتاق فکر دعوت به عمل آورد .

گام ششم: ایجاد بلاگ و وبسایت

ایجاد بلاگ به منظور سهیم شدن با عقاید و ایده های مختلف. در این بلاگ می بایست موضوع و هدف تشکیل اتاق فکر به روشنی شرح داده شده و مباحث هدفمندی را راه اندازی کرد.

گام هفتم: انتشارات

هدف از انتشارات، مطلع کردن جامعه از نتایج حاصل از نشستها و تصمیماتی است که در اتاقهای فکر صورت می گیرد. این انتشارات می تواند هم به صورت علمی و در ژورنالهای پژوهشی به چاپ برسد (انتشارات بزرگ) و هم به صورت بروشورو پمفلت و یا در روزنامه ها و مجله ها (انتشارات کوچک) در اختیار مردم قرار گیرد. از آنجاییکه هدف اصلی اتاقهای فکر تاثیر بر افکار عمومی است، و بیشتر مردم اعم از قشر دانشگاهی و تحصیلکرده، روزنامه نگاران، سیاستمداران، و عامه مردم در روز زمانی حدود ۱۵-۲۰ را به خواندن موضوع مورد علاقه خود اختصاص می دهند، بنابراین انتشارات کوچک توسط تعداد بیشتری از مردم مطالعه شده بنابراین تاثیرگذاری آنها بیشتر است .

مدلهای اتاق فکر پیشنهادی:

American model/UK model

A private policy-analysis industry

Very strong independence from government, some independence from parties and associations, but not from private and corporate donors

(Continental) European model

A publicly-funded policy-analysis industry and publicly-funded thinktanks

Arms-length government think tanks, think tanks aligned with parties and associations

در خصوص عملیاتی کردن برنامه اتاق فکر، شیوه مورد استفاده در اتاق فکر ملی ایرانیان به عنوان نمونه موفق داخلی می تواند راهگشا باشد :

در اتاق فکر ملی، نظرات افراد جامعه در مسایل مختلفی که قابل طرح و بررسی است، شنیده شده و در چارچوبی منسجم تمامی ایده ها، پیشنهادات و انتقادات بررسی، تحلیل و عملیاتی (در صورت تأیید) می گردد. بدین صورت که فردی که می خواهد ایده، نظر یا پیشنهاد خود را مطرح نماید، پس از ثبت نام اولیه در اتاق مربوط به موضوع وارد شده و مبحثی جدید (در صورت وجود مبحث مشابه، در ادامه همان مبحث) را ایجاد کرده و مطلب خود را ارسال میکند.

مطالب ارسال شده کاربران، توسط تیمی کارآزموده بررسی شده و در صورت داشتن شایستگی لازم، درج مطلب در سایت تأیید می گردد. از طرفی، مطالبی که در سایت درج می شوند گردآوری شده و در بازه های زمانی مشخص (به عنوان مثال می توان این جلسات را در بازه های زمانی ده روزه، هفتگی و یا در برخی موارد ماهانه تشکیل داد) و در کارگروهی متشکل از خبرگان و صاحب نظران موضوع (اعم از کارشناسان دولتی و خصوصی) بررسی و تحلیل نمود.

در انتهای جلسه، رای نهایی متخصصین درباره هر یک از مطالب صادر می شود. چنانچه مطلبی به تصویب نرسد، ضمن اعلام رد موضوع، گزارشی مشروح درباره علت رد شدن موضوع تهیه شده و در پاسخ به آن در سایت درج می شود. همچنین اگر مطلب ارسالی ایرادات، ابهامات و نواقصی دارد در پاسخ به مبحث مطروحه درج می گردد تا فرد بتواند نسبت به اصلاح و ویرایش آن در موارد خواسته شده متخصصین اقدام نماید .

چنانچه مطلب ارسالی تصویب و تائید شد، مطلب ارسالی به همراه مستندات و گزارشی جامع ضمن درج در سایت در اختیار مقام مسئول قرار گرفته تا در صورت صلاحدید نسبت به آن اقدام نماید. این فرایند قابل تکرار بوده و با بهره گیری از آن، ایده ها، پیشنهادات و انتقادات مطروحه تحلیل و بررسی شده و فضایی مملو از صمیمیت و پیشرفت برای هموطنان فراهم آورد.

نتیجه گیری و پیشنهادات:

در جلسه یی که با حضور اعضای فرهنگستان علوم پزشکی به منظور همفکری در شکل گیری اتاق فکر ترتیب داده می شود، انجام اقدامات زیر ضروری به نظر می رسد:

۱. تدوین اساسنامه: ناگفته پیداست که در ابتدای تشکیل اتاق فکر ابتدا علت و ضرورت تشکیل آن بایستی مشخص شود. اهداف، وظایف و ماموریت اتاق فکر، ساختار سازمانی و نحوه استقرار افراد تعیین شود.

۲. در مورد اینکه آیا افراد به استخدام اتاق فکر درآیند یا فعالیتها به صورت داوطلبانه باشد تصمیم گیری شود. آیا

اعضا ثابت هستند یا بسته به موضوع مورد بحث (با توجه به کثرت زمینه های سلامت) هر بار از افراد متخصص

در آن رشته دعوت خواهد شد؟ و یا شاید ترکیبی از هر دو روش مد نظر باشد.

۳. تعیین شود که بودجه اتاق فکر از کجا تامین خواهد شد؟ آیا فرهنگستان علوم پزشکی، مستقیماً عهده دار

هزینه ها خواهد بود یا وزارت بهداشت بودجه جداگانه یی اختصاص خواهد داد؟ آیا افراد به صورت شخصی برای

تقبل هزینه ها داوطلب خواهند شد؟

۴. حوزه های مختلف حیطه سلامت شناسایی شده و جایگاهی برای آنها در اتاق فکر در نظر گرفته شود. این حوزه

ها می تواند شامل مشکلات و مسائل مربوط به حوزه اخلاق پزشکی ، بیمه های پزشکی و مشکلاتی که در این خصوص وجود دارد، همچنین تغییر سبک زندگی مردم که امروزه از مهم ترین مسائل مورد بحث محافل حوزه سلامت در دنیا ست، باشد. سپس از اندیشمندان، اساتید، دانشجویان، محققان، و مردم دعوت به همکاری شود.

۵. جلسات اتاق فکر به صورت منظم، از همان ابتدا به صورت سالیانه مشخص شود. جای خالی برای برنامه های

فوق برنامه یی که از طریق فراخوان به عموم اطلاع داده شود که در مورد موضوع مشخص و از پیش تعیین شده در مکانی مشخص گرد هم آیند و در قالب همفکری به بیان ایده های خود بپردازند در نظر گرفته شود.

۶. از آنجاییکه حوزه سلامت ارتباط مستقیمی با مردم دارد و به طور کلی هدف، بهبود و ارتقای سطح کیفی

زندگی مردم از طریق بالا بردن معیارهای سلامت در جامعه است، مردم نقش بسیار مهمی در این بازی می کنند و مشارکت آنها در اتاق فکر فرهنگستان علوم پزشکی لازم به نظر می سد. در همین راستا پورتال و پایگاهی جامع برای اتاق فکر برنامه ریزی و پیاده سازی شود که در این پایگاه امکان ارتباط مستقیم با تمامی افراد و مردم فراهم باشد. می توان ترتیبی اتخاذ شود تا علاقمندان پس از ورود به سایت و ثبت ایده خود کد رهگیری دریافت کنند و از طریق همان کد بتوانند ایده خود را پیگیری کنند. حتی می توان به عنوان تشویق و ترغیب افراد به مشارکت، امتیازاتی مادی و یا معنوی برای افرادی که از داوری ایده خود موفق بیرون آمده اند در نظر گرفت.

۷. پورتال باید کاملا به روز بوده تا افراد را از آخرین فعالیتها و تصمیم گیری های اتاق فکر مطلع کرد.

۸. نظراتی که از طریق پورتال جمع آوری می شود، دسته بندی و اولویت بندی شده و در جلساتی که پیشتر در مورد آنها صحبت شد، در مورد آنها تصمیم گیری شده و راهکار پیشنهاد شود. به طور کلی اتاق فکر سلامت باید تولید ایده کرده و خوراک گروه‌های پژوهشی را تامین کند تا بخشی دیگر در کنار اتاق فکر برای کاربردی شدن ایده به فعالیت پرداخته شود.

۹. می توان برای اتاق فکر، نشریه یی علمی با تایید وزارت بهداشت راه اندازی کرد که دارای مقالاتی برای حوزه سلامت باشند. طبیعی است که این نشریه مانند سایر نشریات دیگر دارای ساختاری شامل سردبیر، هیات داوران، و سایر تشکیلات خواهد بود تا محققین و اندیشمندان بتوانند مقالات خود را در حیطه سلامت مورد انتشار قرار دهند. در کنار نشریه علمی، می توان نشریه دیگری که بیشتر به صورت خبر رسانی عمل کرده و هدف آن عموم مردم باشد، راه اندازی کرد. در این مجله می توان در مورد آخرین تصمیم گیریها و فعالیتهای اتاق فکر اطلاع رسانی کرد.

۱۰. تهیه بروشور، پمفلت، و انتشارتی از این دست که به صورت مقطعی و بسته به نیاز جامعه در بین مردم توزیع شود و نقش اطلاع رسانی داشته باشد می تواند یکی از اقدامات اتاق فکر باشد.

منابع:

(۱) حسین صادقی، بهروز پورسینا اتاق های فکر پلی میان قدرت و دانش

http://www.danaee.com/index2.php?option=com_content&do_pdf=1&id=114

(۲) علی رجیبی ابهری. وبسایت شبکه اطلاع رسانی مسکن، ساختمان، حمل و نقل ایران به آدرس الکترونیکی

<http://www.samair.ir>

(۳) اتاق فکر، چتری که برای همه باز می شود. ماهنامه ساختمان و پلیمر، شماره ۶۶، آبان ۹۲

(۴) وب سایت رسمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله به آدرس الکترونیکی <http://www.bmsu.ac.ir>

(۵) وبسایت بیمه ایران به آدرس الکترونیکی <http://www.iraninsurance.ir/services/infopayam>

(۶) وبسایت رسمی وزارت دادگستری، سازمان تعزیرات حکومتی استان گلستان

<http://www.tazirat.gov.ir/golestan/Default.aspx?tabindex=531&tabid=7112>

(۷) سید یونس ادیانی. وبسایت دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله به آدرس الکترونیکی <http://www.bmsu.ac.ir>

(۸) وبسایت کانونهای فرهنگی تربیتی استان خراسان رضوی به آدرس الکترونیکی <http://k1600.khschool.ir>

(۹) جعفر عبدالمالکی اتاق فکر و اعتماد آفرینی مخاطب. روزنامه جام جم ۸۴/۱۲/۲۵

(۱۰) www.salamatnews.com

[/http://www.nasonline.org](http://www.nasonline.org) (۱۱)

[/http://www.academie-sciences.fr](http://www.academie-sciences.fr) (۱۲)

[/http://www.ras.ru](http://www.ras.ru) (۱۳)

[/http://english.cas.cn](http://english.cas.cn) (۱۴)

[/http://www.tuba.gov.tr](http://www.tuba.gov.tr) (۱۵)

[/http://www.japan-acad.go.jp/en](http://www.japan-acad.go.jp/en) (۱۶)

[/http://www.iasworld.org](http://www.iasworld.org) (۱۷)

برای مطالعه بیشتر :

<http://smallbusiness.chron.com/ways-start-think-tank-18734.html>

http://www.ehow.com/how_5729505_create-think-tank.html

<http://atlasnetwork.org/wp-content/uploads/downloads/2010/11/chapter-9-tips-for-young-think-tanks-who-want-to-grow-fast-gagnon.pdf>

<http://iran.hamyaree.ir>

http://www.kas.de/wf/doc/kas_14157-544-1-30.pdf